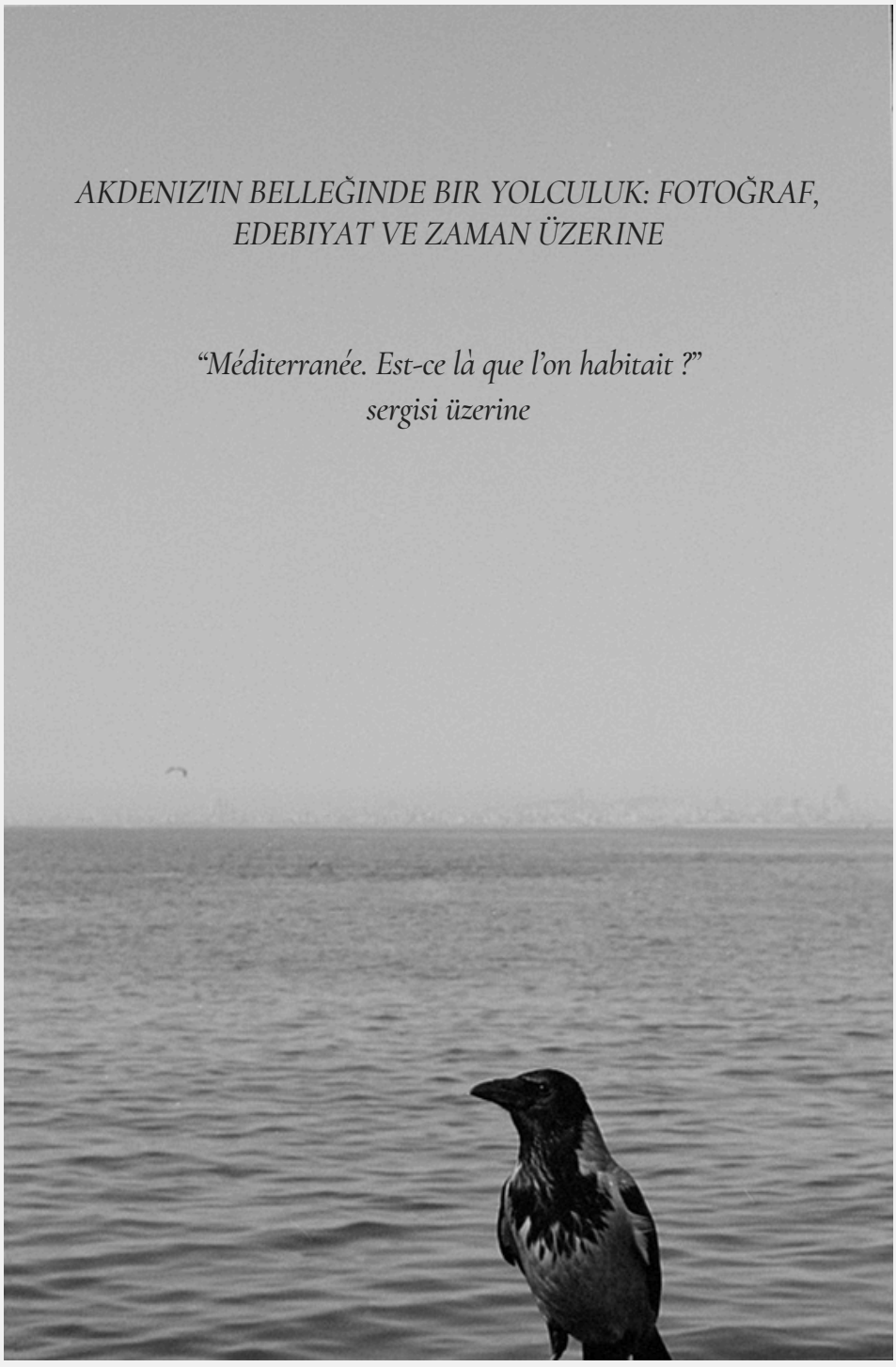
Kasım 2026

ANNE-LISE BROYER İLE SÖYLEŞİ

RÉPUBLIQUE FRANÇAISE
Liberté
Égalité
Fraternité

BICENTENAIRE de la PHOTOGRAPHIE 2026.2027 1826.1827

INSTITUT FRANÇAIS Turquie

“Dalgalar, durmaksızın kıyıya vurup geri çekilirken hikâyeleri bir kıyıdan diğerine taşıyor.”

———

İzmir'de yeni bir karşılaşma

“Fotoğraflarım izleyiciyi çağırıyor. Uygarlıklar ve bellekler arasında gerçekleşen bu yolculuk, Akdeniz'e hayat veren çok sayıdaki bakış sayesinde daha da derinleşiyor.
Akdeniz çoğul bir mekân. Bu serginin İzmir'de izleyiciyle buluşması, onun farklı tanımlarını ve anlamlarını katlayarak çoğaltacaktır.
Bir sonraki ziyaretimde Türkiye'de birkaç fotoğraf daha çekmek isterim. ”

Anne-Lise Broyer’in Akdeniz – Burası mıydı yaşadığımız yer? isimli sergisi 13/11/2026-05/01/2027 tarihleri arasında Institut français İzmir Sergi Salonu‘nda ziyaret edilebilir.

Anne-Lise Broyer ile Söyleşi

Fotoğraf ve edebiyat arasında kurduğu ilişkiden yola çıkarak imgeler üreten Fransız sanatçı Anne-Lise Broyer, Méditerranée. Est-ce là que l'on habitait ? başlıklı sergisinde Akdeniz'i uygarlıkların, hikâyelerin ve kolektif belleğin buluştuğu ortak bir mekân olarak ele alıyor.

Carthage'dan Beyrut'a, Pompeii'den Marsilya'ya uzanan fotoğrafik yolculuğunda antik kalıntıları, manzaraları ve insan yüzlerini bir araya getiren sanatçı, siyah beyaz fotoğrafları aracılığıyla geçmiş ile bugün arasındaki ilişkiyi sorguluyor.

Serginin İzmir'deki sunumu vesilesiyle Anne-Lise Broyer ile fotoğraf, edebiyat, bellek ve Akdeniz üzerine konuştuk.

Bu yolculuğa, sanatçının kendi sözleri ve fotoğrafları arasında devam ediyoruz.

Méditerranée. Est-ce là que l'on habitait ? başlığı, Jean-Daniel Pollet'nin *Méditerranée* filmi için Philippe Sollers tarafından yazılan ve filmde dış ses olarak kullanılan şiirden bir alıntı. Fotoğraf serim de filme bir saygı duruşu niteliğinde.

Bu başlık, Antik Çağ'dan bu yana halkların ve uygarlıkların içinden geçtiği, paylaşılan bir coğrafya fikrini çağrıştırıyor. Kişisel olanla politik olanı aynı anda gündeme getiriyor; farklı zamanları, tarihleri ve bakış açılarını bir araya getiriyor. **BİZ** fikrine ve ortak belleklere kapı açıyor. Belleğe sesleniyor ve benim için en önemlisi, geçmişle bugün arasında kurulan ilişkiyi sorgulamaya davet ediyor. Soru soruyor ama yanıt vermiyor. Tıpkı fotoğraf serim gibi: izler bırakan, açık uçlu ve sonsuz.

Amacım, sınırları ve zamanı ortadan kaldırarak Akdeniz'i tek bir mekân olarak ele almaktı. Devletlerin perspektifinden değil, kıyılardan bakarak konuşuyorum. Dalgalar, durmaksızın kıyıya vurup geri çekilirken hikâyeleri bir kıyıdan diğerine taşıyor.

Jean-Daniel Pollet, önceden hazırlanmış bir senaryo olmadan çekim yapmış, ardından Philippe Sollers'in metninden yola çıkarak filmini kurgu aşamasında oluşturmuştu. Ben de bu çalışma yönteminden ve kompozisyon anlayışından yola çıkarak kendi Akdeniz yolculuğuma çıktım. Amacım filmsel bir şiir yazmak değil, "fotoğrafik bir şarkı" bestelemekti.

"Amacım, sınırları ve zamanı ortadan kaldırarak Akdeniz'i tek bir mekân olarak ele almaktı."

Bu çalışma, kıtalar ve nakaratlardan oluşan bir şarkı gibi kurgulandı. Kıtalar Akdeniz kıyıları, şehirleri ve manzaraları; nakaratlar ise her zaman deniz. Farklı kıyılardan, her seferinde aynı biçimde fotoğraflanan deniz...

Akdeniz bugün büyük bir göç dramına ve sayısız toplumsal ayaklanmaya sahne oluyor. Bu çalışma, bir ağıt biçimini benimseyerek ve antik ya da modern kalıntıları temel motif olarak kullanarak Akdeniz'in bu yarasını görünür kılmaya çalışıyor. Farklı zamanları birbirine örüyor. Bugün Akdeniz'de yapılan bir yolculuk, barış içinde gerçekleşen bir yolculuk değil. Bu coğrafyaya yönelmek, aynı zamanda politik gerçekliğin de farkına varmak demek.

Fotoğraf çekmek, yazmadan yazmak

Her fotoğrafımın ardında yazma arzusu saklı. Fotoğraf dizilerimi, bir yazarın dili kullanması gibi işliyorum. Fotoğraflarım düşünüyor, fotoğraflarım konuşuyor. Fotoğraf öncelikle bir bakış deneyimiyse, aynı zamanda o bakışın anlatısıdır.
Ben her şeyden önce bir "okur"um. Bende yaratıcı ve fotoğrafik eylemi başlatan şey, okuma deneyimi. Çoğu zaman fotoğraf çekme anını, bir kitabı okuma deneyimine benzetiyorum. Fotoğraf çekerken, bir kitabın içinde ilerler gibi kendi görüşümün derinliklerinde ilerliyorum; dünyaya dalmış, onun içinde kaybolmuşçasına...

Dünyayı okurken, metin blokları gibi algılanabilecek imgeler üretmeye yöneldim. Siyah beyazı, metnin rengi olduğu için seçtim. Gri maddeyi andıran bir şey... Sanki fotoğraf baskısının her bir tanesi bir harf, bir yazı karakteriymiş gibi. Çıplak gözle görülmeyen, filigran gibi gizlenmiş, metnin arkeolojisini ve hatırasını taşıyan bir şey.

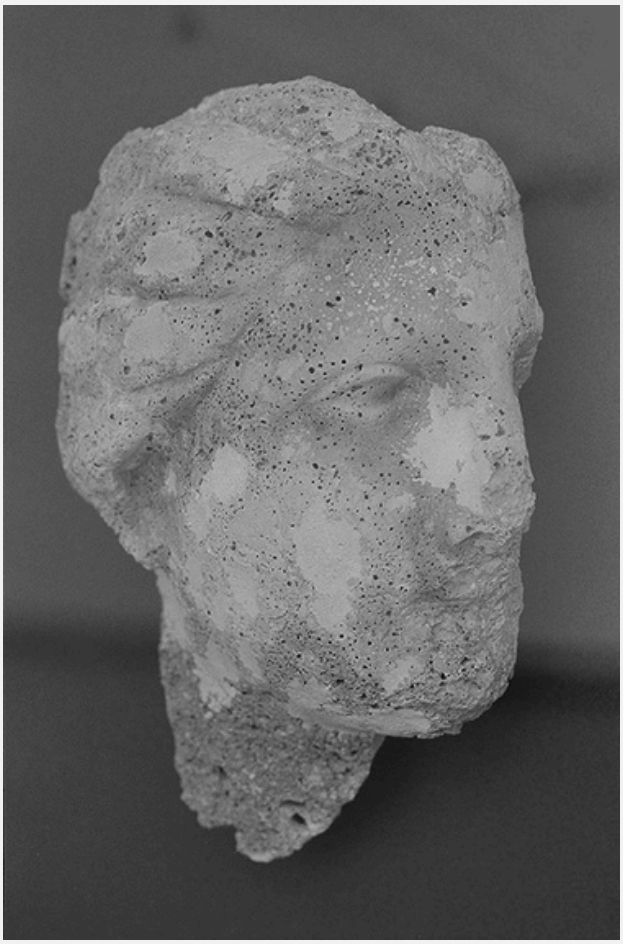
Belki de fotoğraf çekmek, yazmadan yazmanın bir yoludur. Her fotoğraf, başka imgelerin ya da okumaların belleğini harekete geçirir.

Harabeler: Geçmişten bugüne, bugünden geleceğe

Çalışmamda zamanla geçmişin, yeniden yaşanmakta olan tarihin ve kendi içsel deneyimimin izlerini taşıyan bir "harabeler haritası" oluşmaya başladı. Her biri bir belleği ve uygarlığın izlerini barındıran bu mekânlarda, geçmişin yankılarını araştırmak ve kendi başına bir filmi, hatta koca bir tarihi taşıyabilecek imgeler üretmek istedim.

Harabeleri geçmişe duyulan nostaljinin nesnesi olarak değil, geçmişle bugünün karşılaştığı alanlar olarak görüyorum. Walter Benjamin'in düşüncesinden hareketle, onları geçmişin ve bugünün bir ışık parlamasıyla buluştuğu diyalektik imgeler olarak ele alıyorum. Benim için önemli olan geçmişi yeniden canlandırmaktan çok, onun gelecekle kurduğu ilişki. Emmanuel Hocquard'ın sözleriyle: "Harabeyi şimdiki zamanda, hatta gelecekte ele almak istiyorum."

SİYAH BEYAZIN DİLİ: AZ ARAÇLA YOĞUN BİR ETKİ

Antik Çağ önümüzdedir!

Bu fotoğraf dizisinde yüzler de önemli bir yer tutuyor. Portre gibi fotoğraflanmış heykeller Antik Çağ'dan bugüne bizi izlerken, çağdaş yüzler geleceğin figürlerine dönüşüyor. Bir kıyıdan diğerine Akdeniz, insanların birbirine karşılıklı baktığı bir döngü oluşturuyor.

Bir yüz, her şeyden önce bir bakıştır. Bakış yalnızca içine çekmez, aynı zamanda deler. Birinin gözlerinin içine bakmak yalnızca ona kapılmak değil, aynı zamanda onun tarafından sabitlenmek, onun bakışında yakalanmaktır. Bakış hem aktiftir hem pasif; hem bir delik hem de bir ışın gibidir. Fotoğrafik bir portre çekmek, bütün bu sorgulamaları beraberinde getirir.

Bu seride fotoğraflarımı, Paris'teki La Chambre noire laboratuvarının katkısıyla Ilford 5K mat fotoğraf kâğıdına gümüş baskı tekniğiyle hazırladım. Çekimlerimi 50 mm objektifle, son derece yalın koşullarda gerçekleştirdim. Gösterişli efektlerden ve anlatısal kompozisyonlardan uzak durarak gerçekle doğrudan temas kuran, sessiz ve ölçülü imgeler üretmeyi tercih ediyorum.

Silahlanmanın hüküm sürdüğü bu çağda, "silahsız", hatta insanı silahsız bırakan imgeler üretmeyi bir yanıt olarak görüyorum. Benim için fotoğrafın griliği, şiddet ve kutuplaşma karşısında sakinleştirici; yaraları saran, ayrılıkları birleştiren düşünsel bir alan açıyor. Az araçla yoğun bir etki yaratmak istiyorum.

"Yaralanmış bir dünyayı fotoğraflamak için hareket eden, duygulanan ve kırılganlığıyla orada bulunan bir beden söz konusu."